

SUÇLU' KİM?

3,8 BÜYÜKLÜĞÜNDE DEPREM Mİ?

ÖNCELİĞİ "KUZEY ANKARA GİRİŞİ

YASASINA" VEREN DUYARSIZ İktidar mı?

Bilindiği gibi, Doğu Anadolu Fay zonunda yer alan Çelikhhan Türkoğlu fay parçası üzerinde 01.03.2004 günü meydana gelen 3,8 büyüklüğündeki deprem Çelikhhan'a bağlı Yağızaltı Köyü, İncirli Mezrası'nda 6 yurttaşımızın ölümüne neden olmuştur. Uzmanlarımızın yaptığı incelemelere göre, üç gün önce gerçekleşen 5,1 büyüklüğündeki depremde hasar gören evin bu artçı depremde tavanının çökmesi sonucunda can yitiminin olduğu anlaşılmıştır, 3,8 büyüklüğü ile can ve mal güvenliğinin tehdit edemeyecek bir depremin, can yitimine yol açması her halde tarihe ülkemizle geçmiş olacaktır. Aslında, daha geçtiğimiz günlerde Konya'da depreme gerek kalmaksızın yıkılan ve onlarca insanımızın ölümüne yol açan Zümrüt Apartmanı hatırlanırsa, durumun ne kadar vahim ve trajikomik olduğu anlaşılabilir,

Doğal afet olaylarının mekanizması, etkileri, yaratığı riskler analiz edilmediği sürece ülkemizdeki yerleşim alanlarında, kentsel veya kırsal olsun, afet güvenliği söz konusu olamayacaktır. Deprem, heyelan, kaya düşmesi, sıvılaşma, şişme, çökme vb, afet tehlikeleri belirlenmeden ve zarar azaltıcı önlemler alınmadan verilen arazi kullanım kararları nedeniyle 1999 Depremlerinde, Batı ve Doğu Karadeniz heyelan ve su baskınlarında, Afyon Çay depreminde yaşadığımız gibi can ve mal kayıplarıyla karşılaşmamız kaçınılmazdır.

Ancak bu durum ülkemizin jeolojik özellikleri gereği yeni bir gerçeklik değildir. Kuruluşunun 30. yılındaki Odamız, geçen 30 yılı boyunca bu gerçekliği sürekli hatırlatmayı, yetkilileri uyarmayı hep görev bildi. En son örneklerinden biri de odamızın 23-24-25 Eylül 2003 tarihlerinde düzenlediği Tunceli-Elazığ-Adıyaman Deprem ve Kentleşme konferanslarıdır. Bu konferanslarda, geçmişte önemli yıkımlara yol açan depremleri üreten Doğu Anadolu Fayı'na dikkat çekilerek, fay zonuındaki kentlerdeki yerel yöneticiler ve yurttaşlar uyarılmıştı. Bu konferanslar sonucunda hazırladığımız, tüm ilgililere ve bölge milletvekillerine de gönderdiğimiz 'Sonuç Bildirgesi'nde de belirttiğimiz gibi, Gölbaşı(Adıyaman)-Türkoğlu fayı ve Palu-Bingöi arasındaki alan ve kuzeyi, yakın gelecekte büyük ve yıkıcı bir deprem riskiyle karşı karşıyadır. Aynı şekilde 1872 yılından bu yana yıkıcı bir deprem yaşanmayan Hatay'ın da ciddi bir risk altında olduğunu hatırlatmak isteriz,

Deprem istatistikleri ülkemizde nerdeyse her yıl yıkıcı bir depremin meydana geldiğini gösteriyor. Ortalama her yıl GSMH'nin %2'si oranında bir rakam afet zararlarına gidiyor, Buna karşın hala ülkemizde uygulanan 3194 sayılı İmar yasında afetlere karşı güvenliği sağlayıcı tek bir Önlem yok.

Görüldüğü gibi ülkemizin boynuna asılı "Afet Madalyonunun" İki yüzü var. Bir yüzünde jeolojik-jeoteknik etütlere gerekli önem verilmediği için yerleşim alanlarında risk yaratan jeolojik tehlikelerinin belirleneme-

mesi gerçeği, diğer yüzünde ise belirlenmiş risklere karşı gerekli önlemlerin alınmadığı alanların varlığıdır.

Bedeli, dün Kocaeli-Yalova-Bolu-İstanbul'da 20,000 ölü, bu gün Çelikhhan'da 6 ölü. Peki ya yarın?

Avrupa birliğinin kapisında durduğumuzu iddia eden siyasî iktidara soruyoruz.

• Çelikhhan-İncik Mezrasında 6 yurttaşımızın ölümü, yetkililerin ihmalinin bir sonucu değil midir?

• 3,8 büyüklüğünde bir depremin sonucunda meydana gelen Ölüm olayları Dünya Standartlarına göre kabul edilebilir mi?

• Kırsal alandaki yerleşim kararlarını yönlendirecek hangi düzenlemeler gerçekleştirilmiştir?

• Dünya Bankası ve IMF kontrolündeki bütçelerde afet zararlarını azaltmak için ne kadar Ödenek ayrılmıştır?

• Dünyada afet zararlarını azaltmaya ve iyileştirmeye yönelik hizmetler merkezî hükümetlere bağlı organlarca yerine getirilirken, Kamu Yönetimi Temel Kanunu ile bu hizmetlerin yerelleştirilmesinde hangi yararlar bekleniyor?

• Çok yakın zamanlarda gerçekleşen, on binlerce insanımızın kaybına, milyarlarca dolar zarara yol açan depremlere ve beklenen büyük yıkımlara karşın, hala imar yasının, afetler yasının değiştirilememiş olması nasıl açıklanabilir. Sadece bir rant talimatnamesi olarak çıkartıldığı anlaşılan "Yapı Denetim Yasası"nın son iki yıl içerisindeki depremlerle kanıtlanan yetersizliğini gidermeye yönelik her depremden sonra verilen sözler neden yerine getirilemez?

* Kuzey Ankara Giriş Kentsel Dönüşüm Projesi Kanun Tasarısını Afetler, İmar ve Şehirleşme Yasası Tasarılarından daha öncelikli kılan nedir ki, TBMM'de gündeme alınmıştır.

Odamız sadece meslekî hak, yetki ve sorumlulukları değil, toplumsal duyarlılık çerçevesinde siyasî iktidarı, yerel yöneticileri bir kez daha uyarmaktadır.

Güvenli ve sağlıklı bir çevrede yaşamak kentlisiyle köylüsüyle her yurttaşın temel insan hakkıdır. Güvenli ve sağlıklı bir çevreyi oluşturmak merkezi ve yerel yönetimlerin temel görevidir. Bu görev ülkemizde uzun süredir maddî politik rantlar gözetilerek saksaklanmaktadır.

Bu görevi yapacak duyarlılıkta yerel yönetimlerin oluşturulması, merkezî hükümetin sorumluluklarını bir bilinmeyen geleceğe ertelemeden hayata geçirmesi, ne iliyetini korumaktadır. Aksi halde yakın tehlike olarak beklenen doğal afetlerin neden olacağı büyük yıkımların sorumlusu siyasî iktidar olacaktır.

JMO YÖNETİM KURULU

06, 03, 2004